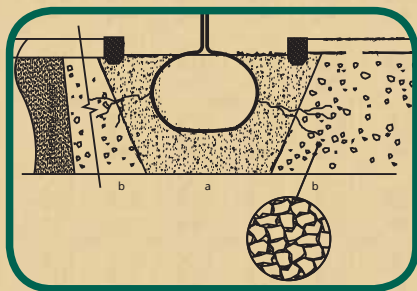

Zásady výsadby stromů

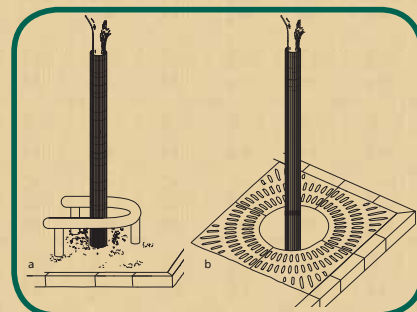
VÝSADBA STROMŮ V PODMÍNKÁCH POZMĚNĚNÝCH URBANIZOVANÝM PROSTŘEDÍM

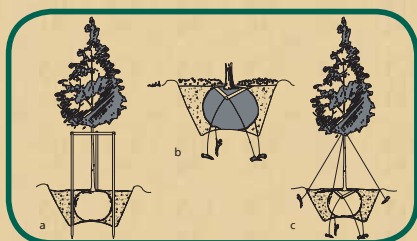
Substráty pro výsadbu stromů ve zhoršených podmínkách
 a) propustné minerální substráty díky svým vlastnostem výrazně zlepšují propustnost vzduchu a vody, používají se zvláště ve zhoršených podmínkách, kde je obvykle nežádoucí použít substrát s vysokým obsahem humusu v hloubce větší než 30 (40) cm;
 b) strukturální substráty schopné po zhuštění nést stavební konstrukci a zároveň zachovávat vhodné podmínky pro růst kořenů

Obecné zásady výsadby stromů

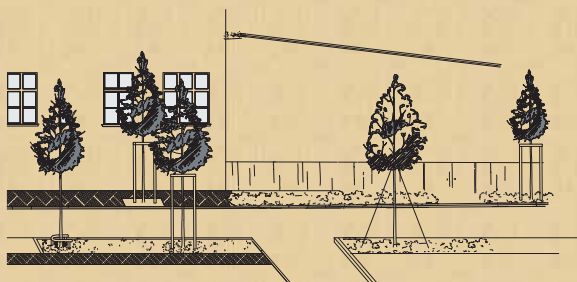
- Při výsadbě stromů je třeba dbát následujících podmínek:**
- prověřit propustnost výsadbové jámy před výsadbou, při nepříznivých odtokových poměrech použít drenáž
  - upravit hloubku výsadbové jámy tak, aby odpovídala výšce balu sazenice
  - upravit šířku výsadbové jámy tak, aby byla minimálně 1,5 násobek průměru balu
  - narušit stěny výsadbové jámy ve zhuštěných půdách jako prevenci „květináčového efektu“
  - Poznámka: Tzv. „květináčový efekt“ nastává, pokud kořeny nemohou dostatečně proniknout do okolního zhuštěného nebo jinak nepříznivého substrátu. V jeho důsledku je ohrožena stabilita a vitalita stromu. Tento jev se silněji projevuje zejména při výsadbě rozdílných vlastností substrátu ve výsadbové jámě a substrátu v jeho okolí. Lze ho zmírnit právě rozrušením stěn výsadbové jámy. Zmírňující efekt má též hranatý tvar jámy.*
  - provést výměnu substrátu ve výsadbové jámě
  - Poznámka: Účinná je obvykle výměna nejvýše poloviny substrátu. Výjimkou jsou dřevkem výrazně negativně ovlivněná stanoviště, např. v městské ulici, kde je možné měnit více substrátů. V hloubce větší než 30 (40) cm by neměl být použit substrát s významným obsahem organických látek.*
  - uvolnit kořenový krček roztržením drátu v případě výsadby s fixací kořenového balu
  - úplně odstranit fixaci balu v případě, že je pro fixaci použit materiál, který se v půdě nerozloží
  - rozvolnit kořenový systém v případě, že je použito kontejnerované sazenice, jejíž kořeny se přizpůsobují obalu (jsou stočené)
  - provést odpovídající ukotvení vysazeného stromu ve výsadbové jámě jako prevenci proti vychýlení
  - důsledně dbát na to, aby kořenový krček stromu byl usazen zároveň s okolním terémem, nesmí být ani pod terémem, ani nad terémem
  - provést dostatečnou závlaku stromu, optimálně během výsadby a po ní
  - provést redukci koruny v případě výsadby, ponechat terminál – vzrůstný vrchol
  - zřídit výsadbovou mísu, která usnadní a zefektivní závlaku
  - zvážit potřebu ochrany kmene a zvolit její způsob
  - výsadbový prostor mulčovat ve vrstvě o mocnosti 8–12 cm, báze kmene nesmí být mulčem zahrnuta

Způsoby mechanické ochrany stromů
 a) ochrana kmene rákosovou rohoží nebo jutovou stuhou proti negativním vlivům (proti oslunění, psi moči apod.)
 b) ochrana kořenového prostoru a kmene proti mechanickému poškození a proti zhuštění půdy (např. kovové nebo dřevěné zábrany, mříže)

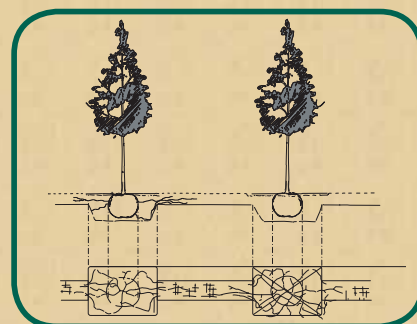

Způsoby ukotvení stromů
 a) vysoké kotvení na 2–4 kůly
 ▶ Vysoké kotvení slouží také jako mechanická ochrana kmínku v prvních letech po výsadbě.
 ▶ Optimální je dosažení maximální výšky kotvení, nejvýše však 10 cm pod nasazením korunky.
 ▶ Úvazky kmene musejí být instalovány tak, aby nepůsobovaly jeho poškození!
 b) podzemní kotvení balu
 c) vrchní kotvení
 ▶ Vrchní kotvení je kombinací podzemního ukotvení balu a kotvení koruny speciálními ocelovými lany.

Po výsadbě nesmí být zanedbána

- dostatečná závlaka
  - kontrola kotvení, případně úvazků
  - včasné odstranění kotvicích prvků
  - výchovní řez
- Bez následné péče může být i velice kvalitní výsadba odsouzena k nezdaru!

Prokořenevací prvky a opatření
 Umožňují zvětšit omezený prokořenevací prostor v místě výsadby, případně umožňují jeho propojení s dalšími prokořenevacími prostory (pomocí ryh, kořenových cest, kořenových mostů apod.)

zalévat

uvolnit bal

mulčovat, ale ne ke kmínku

chránit kmen

redukční řez a následný výchovní řez

nepoškodit kmínek

včas odstranit kotvení

nesázet hluboko

psi moč škodí

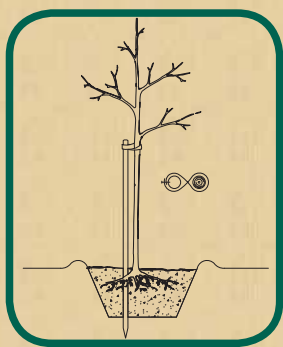
neřezat terminál

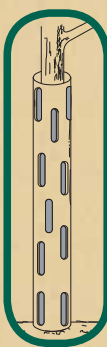
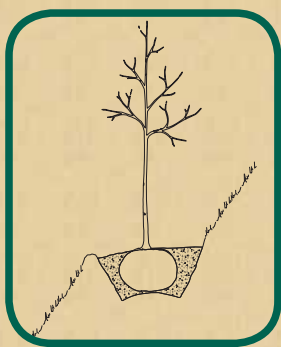
VÝSADBA STROMŮ V KRAJINĚ NEBO V PODMÍNKÁCH MÁLO POZMĚNĚNÝCH URBANIZOVANÝM PROSTŘEDÍM

Výsadba podél silnic
 Výsadbu je nutné provádět v dostatečné vzdálenosti od krajnice, obvykle až za hranou odvodňovací příkopu

Způsoby ukotvení stromů
 a) nízké kotvení na tři kůly, jehož výhodou je přirozené namáhání stromu a s tím spojené přiměřené tloušťnutí kmene, tzv. adaptivní růst,
 b) vysoké kotvení na jeden kůl, vhodné pro použití u prostokoleňných sazenic.

Ochrana kmínku proti okusu zvířat pomocí plastových chráničků

Při výsadbě stromů je třeba dbát příslušných právních předpisů a norem, zejména respektovat ochranná pásma sítě technické vybavení a ustanovení zákona č. 131/1997 Sb., o pozemních komunikacích, a zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, v platném znění.

vydala: Společnost pro zahradní a krajinnou tvorbu, občanské sdružení, Sekce péče o dřeviny – ISA
 námět a zpracování: Sekce péče o dřeviny – ISA
 fotografie: Adam zahradnická, a.s., Eva Voženilková, David Hora
 kresby: Maxim Turba, Běla Šestáková, Alena Klimešová
 layout a předtisková příprava: Jitka Krajčlová
 tisk: SV, spol. s r.o., 2009, Praha, 2.vydání

www.szkt.cz, www.arboristika.cz

Plakát i jeho části jsou volně šiřitelné za podmínek uvedení vydavatele.

Plakát podpořili:

PROSTROM
 KRAJINNÁ ARCHITEKTURA
 www.prostrom.cz
ZAHRADNÍ ARCHITEKTURA KURŽ
 www.landscaping.cz
KEJHA - SUK
 Zahradnické služby
 www.volny.cz/zahradnici